

Gorenjski Glas

PETEK, 12. JANUARJA 2024

LETO LXXVII, ŠT. 4, CENA 2,80 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Osem gorenjskih objektov za odstranitev

Služba vlade za obnovo po poplavih in plazovih je objavila seznam evidentiranih objektov, ki so predvideni za odstranitev. Gre za 348 stavb v 23 občinah. Na seznamu je tudi osem objektov na Gorenjskem.

MAŠA LIKOSAR

Gorenja Dobrava – Poplavno in plazovno ogrožena območja in objekte, ki so predmet morebitne preselitve, če bodo pristojni po celovitem strokovnem pregledu ugotovili, da s preventivnimi ukrepi ni mogoče zagotoviti varnosti za osebe in njihovo premoženje, je evidentirala državna tehnična pisarna.

Kot so sporočili iz službe vlade za obnovo po poplavih in plazovih, se bo seznam še dopolnjeval oziroma spreminjal, saj se nekatere študije ogroženosti pred poplavi in plazovi

ter ugotovitvene ocene posameznih objektov na nekaterih območjih še izvajajo. »To pomeni, da bodo lahko objekti bodisi dodani bodisi umaknjeni s seznama,« so pojasnili.

Državna tehnična pisarna mora za vsak objekt na seznamu izdelati podrobno oceno in podati oziroma pridobiti strokovno mnenje. Postopek odstranitve objektov je opredeljen v noveli interventnega zakona za odpravo posledic poplavih in plazov iz avgusta 2023.

Ta med drugim predvideva, da vladna služba na podlagi strokovnega mnenja pripravi osnutek sklepa za

vsak objekt za odstranitev. Sledi 15-dnevni rok javne razgrnitve za morebitne pripombe oz. pritožbe, priprava odgovorov na podane pripombe in nato predlog sklepa, ki ga vladna služba posreduje svetu vlade za obnovo. Nepremičnine za odstranitev se določijo s sklepom vlade, v katerem se opredeli in utemelji, da je zaradi zavarovanja življenja in zdravja ljudi odstranitev objektov nujno potrebna in v javno korist. Po potrditvi sklepa na vladi bodo lastniki prejeli odločbo za izselitev, za katero bodo imeli na voljo šest mesecev.

▶ 6. stran

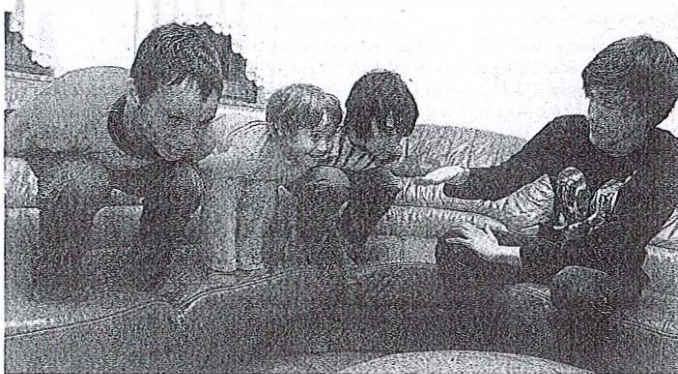
Ivan Šubic in Andrej Zgonec, lastnika objektov na Gorenji Dobravi, ki so na seznamu za odstranitev / Foto: Tina Dokl

Nikini vzorniki so bratje

Te dni je v središču pozornosti športne javnosti mlada smučarska skakalka Nika Prevc. Mi smo jo imeli priložnost spoznati že pri rosih petih letih – marca 2010, ko smo v Dolenji vasi obiskali danes najbolj znano skalalno družino na svetu.

ANA ŠUBIC

Dolenja vas – Osemnajstletna smučarska skakalka Nika Prevc, ki je v tej sezoni nanizala že štiri zmage v svetovnem pokalu, se tako pridružuje svojim starejšim bratom Petru, Cenetu in Domnu pri pisanju zgodbe najuspešnejše skalalne družine na svetu. Prav neverjetno je, da so iz ene družine izšli kar štirje vrhunski smučarski skakalci, imajo pa še mlajšo sestro, danes 14-letno Ermo, ki pa ni šla po stopinjah svojih sorojencev.

Fotografija iz leta 2010, ki te dni kroži tudi po spletu: tedaj 17-letni Peter Prevc poučuje brata Ceneta in Domna ter sestro Niko skalalnih veščin. / Foto: Gorazd Kavčič

▶ 15. stran.

Še zdaj se spomni le harmonike

▶ 14. stran

Harmonikarico Špelo Šemrl z Lancovega po uspešnem sodelovanju v šovu talentov, kjer se ji je zmagala le za las izmuznila, občuduje občinstvo po vsej Sloveniji.

/ Foto: Gorazd Kavčič

Priloga: Zgornjesavc

AKTUALNO

Nekateri bolniki prenaročeni

V torek je potekala opozorilna stavka zdravnikov in zobozdravnikov, a kot so sporočili iz nekaterih gorenjskih zdravstvenih ustanov, bistvenih sprememb v organizaciji dela ni bilo.

2

GORENJSKA

Zakaj so bili na Jesenicah brez vode

Na Jesenicah so v soboto ostali brez pitne vode. Vzrok je bila poškodba vodovoda, počila je glavna dovodna cev na platoju Karavanke. V torek se je zgodba ponovila: cev je počila ponovno...

4

ŠPORT

Spopada se z zdravstvenimi težavami

Dvaindvajsetletna športna plezalka Lučka Rakovec je po družbenih omrežjih sporočila, da je prestala operacijo raka ščitnice in da se že tri mesece spopada z virusno okužbo želodca.

8

KULTURA

Kako je živela družina Šterk

V ljubljanskem Kinodvoru je bila v torek zvečer premiera slovenskega filma Šterkijada, pogumnega, odkritega in intimnega portreta družine jadrca Jureta Šterka skozi oči njegovega sina Igorja.

14

VREME

Danes in jutri bo pretežno jasno. V nedeljo se bo oblačnost od juga nekoliko povečala.

-9/1 °C
jutri: pretežno oblačno

Osem gorenjskih objektov za odstranitev

1. stran

Vsak objekt, namenjen za odstranitev, bo ocenil uradni cenilec. Po prejemu sklepa in opravljeni cenitvi pa se bodo začeli pogovori za nadomestitev nepremičnine. Z lastniki objektov, ki so predmet morebitne preselitve, se je že povezal k licni center 114, ki jim je predstavil postopek in predvideno časovnico aktivnosti, so že navedli v vladni službi.

Na seznamu za odstranitev je tudi osem objektov na Gorenjskem, po eden v občini Cerklje na Gorenjskem, Medvode in Trzin, dva v občini Gorenja vas - Poljane in trije v kamniški občini.

V takih razmerah niso izbirčni

Marko Kjuder, lastnik objekta v naselju Potok v Črni v kamniški občini, je

glede na stanje po avgustovski vodni ujmi pričakoval, da se bo njegova 150 let stara hiša, v kateri je živel in opravljal tudi svojo poslovno dejavnost, znašla na seznamu za odstranitev. Tik pred poplavami se je lotil njene obnove, ravno na dan poplav je bilo predvideno na novo prekrivanje strehe. »Nekaj dni pred tem smo zamenjali okna in vrata. Vodja je nato zalila tako hišo kot okolico in uničila praktično vse. Odnosila je orodje in avto, v 15 minutah sem ostal brez vsega. Rešiti mi je uspelo le računalniki in strežnik,« s spominja Kjuder. Hiša ni bila primerna za bivanje, zato je stanovanjski problem začel reševati z bivanjem pri prijateljih in partnerki, občina mu je kasneje ponudila bivališče v apartmajskem naselju Term Snovik, kjer je nastanjen še danes.

Čprav verjame, da bi hišo lahko obnovil, je z odločitvijo vladne službe zadovoljen. Ob tem se sprašuje le, kaj mu bodo ponudili v zameno. »Zelel bi si parcelo nekje v kamniški občini, kjer bi lahko na novo gradil objekt. Na tem mestu sem se sicer navedil, zato mi ni popolnoma vseeno, kam me bodo preselili. Je pa dejstvo, da po tem, ko se ti zgodi nekaj tako hudega, nisi več izbirčen. Vesel bom, če bom imel nekaj svojega, kjer bom lahko živel in delal,« je dejal Kjuder.

Za selitev že drugič

Družini Zgonec in Šubic z Gorenje Dobrave v občini Gorenja vas - Poljane, katerih objekti so se prav tako znašli na seznamu za odstranitev, so že leta 1978 prisilno preselili na trenutno območje, ko so na mestu, kjer so živeli prej,

Na seznamu za odstranitev je tudi osem objektov na Gorenjskem, po eden v občini Cerklje na Gorenjskem, Medvode in Trzin, dva v občini Gorenja vas - Poljane (na fotografiji) in trije v kamniški občini. / Foto: Tina Delf

vzpostavili Rudnik urana Žirovski vrh. »Že tedaj sta obe družini opozarjali, da gre za poplavno območje na najozjem delu doline ob treh hudournikih,« je pojasnil Andrej Zgonec, ki v hiši, ki je predvidena za rušitev, živi več kot štirideset let.

Njegovo domačijo je v zadnjih devetih letih že dvakrat huje zalila voda. Ob novici, da se jim obeta selitev, ima Zgonec vseeno mešane občutke. »Tu živimo praktično celo življenje, hišo smo obnavljali, tu delali, zato ni prijetno, da se bomo morali znova seliti,« je povedal in dodal, da je bilo avgusta ob poplavah na celotni posesti več kot meter vode. Odnoslo je težke stroje in ročno orodje, živina so na srečo rešili pred utopitvijo.

Pristojne je Zgonec večkrat pozival k ukrepanju. »Zdaj se bo vendarle nekaj premaknilo, tudi zavoljo posredovanja našega župana.« Kot pravi, bo vselitev privolil, zanima pa ga, kam in kakšna bo nova lokacija ter koliko bo objekt finančno ocenjen. »Če bo stanje kmetije približno podobno trenutnemu, potem bomo zadovoljni. Rešili se bomo vode, da bomo lahko mirno spali. Nisem sicer več med najmlajšimi, zato bo začetni na novo vseeno težko,« je dodal Zgonec.

Čakajo na komisijo

Ivan Šubic, lastnik sosednje kmetije, pričakuje, da jih bo komisija obiskala v 14 dneh. »Tedaj bomo dobili več podatkov,« je povedal. Na kmetiji živi njegov brat

in še ena družina, ki ima v najemu stanovanje. Prav tako Šubičevi opravljajo poslovno dejavnost. Podobno kot pri Zgončevih je tudi pri njih že dvakrat huje puščala vodna ujma, med prvo in drugo pa so objekte celovito obnovili. »Morda bi bilo najbolje, da vse skupaj preselimo. S tem bi se izognili težavam ob vsakem večjem naliču,« meni Šubic.

Njihova končna odločitev bo odvisna od ponudbe države. »Če nam bodo ponudili ustrezno alternativo, jo bomo vsekakor sprejeli,« je dodal Šubic, ki se zaveda, da območje ni primerno za bivanje in da selitev ne bo preprosta. »A če se bomo tako rešili vode, je to zagotovo najboljša, kar se v dani situaciji lahko zgodi.«

Odstranjena naj bi bila tudi hiša Marka Kjudra, ki je v avgustovskih poplavah ostal brez vsega. / Foto: arhiv Marka Kjudra

V spomin Valentinu Kokalju, 5. del

DANIJELA BAKOVNIK

Zaradi takšnega pogleda na svet in družbo je tudi postal pristaš krščanskih socialistov. Ko pa se je začela vojna in so tudi pri nas zagospodarili tuji okupatorji, je takoj spoznal veliko nevarnost, ki je pretlila njegovemu narodu, in nujnost takojšnjega upora sovražnikovi policiji in vojski. In zato se je leta 1941 tudi med prvimi v šenčurski občini pridružil partizanskemu gibanju in organiziranju upora proti nezgodnemu okupatorju.

Sama lega Zormanove domačije – hiša je precej samotna, stoji ob reki Kokri oz. Mlinščici ali Rapi in je nekoliko oddaljena od drugih hiš v vasi – je bila kakor ustvarjena za skrivne sestanke, zbiranje hrane in drugega materiala ter za relativno varno zatočišče prvih

borcev in aktivistov. Ni bilo torej naključje, da je bil prav v Zormanovem mlinu 16. septembra 1941 ustanovljen Odbor OF za Visoko in Luže, kar še danes štejemo za enega izmed najpomembnejših dogodkov v zgodovini našega kraja, saj se je s tem tudi uradno začelo osvobodilno gibanje na Visokem in

v sosednjih krajih. Zormanov mlin pa je v letih 1941 in 1942 veljal za pomembno partizansko postojanko na tem območju.

V mlin se je dovažalo žito za mletje in druga hrana ter ostale potrebne stvari, ki so jih potem kurirji in aktivisti odnašali ali odvažali partizanom pod Kravec, Storžič

in drugam. Februarja 1942 se je po težkih bojih nad Bašljem v mlin zatekla Kokrška četa; tu se je prav takrat zadrževala tudi skupina borcev Cankarjevega bataljona, ki so prišli sem deloma pred dražgoško bitko in deloma po njej.

Dejavnost mlina je žal prišla na ušesa gestapu in

25. februarja 1942 so se nemški policisti sredi dopoldneva pojavili v mlinu. Tineta, ki je bil takrat ravnatelj, niso našli. Ko pa se je kasneje vrnil in izvedel za neljubi obisk, se je takoj odločil, da odide v partizane. Z njim sta odšla tudi pomočnik Janez in nečakinja Anči.

Čprav Nemci mlina niso požgali, temveč le zapečatili, pa je odtlej Zormanov mlin, ki je nudil hrano in streho ter vso drugo pomoč prvim okupatorjevim nasprotnikom, za partizane pomenil izgubljeno postojanko. (Le občasno so se med zapuščenimi stenami še zadrževali posamezni borci, nekajkrat tudi sam gospodar.)

Tine je postal borec Kokrške čete, od 18. junija 1942 naprej, ko se je ta preoblikovala, pa borec 2. bataljona Kokrškega odreda. Udeležil se je več pohodov, akcij in spopadov s sovražnikom v okolici Storžiča. Toda njegovo partizansko življenje je trajalo le pet mesecev. Julija je bolan celo nekaj dni preživel doma, najprej se je zdravil pri sosedih (Ledrarjevih), nato pa v svojem mlinu.

Člani ustanovnega odbora OF za Visoko in Luže

Valentin Kokalj - Tine

Miha Sekne - Dušan

Ivan Rezman - Hanzl

Jakob Gašperlin - Slavček

(Se nadaljuje)

ZORMANOV MLIN NA VISOKEM